

Uchwała nr 14
Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej
z 3 września 2026 r.
w sprawie poparcia kierunku kompleksowej nowelizacji ustawy
z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26 października 2022 r. w sprawie Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2216) uchwala się, co następuje:

§1

Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Komitetem” popiera rozpoczęcie prac legislacyjnych nad kompleksową nowelizacją ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także rozwiązania przygotowane przez Grupę Roboczą ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych działającą przy Przewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Komitet pozytywnie ocenia również:

- 1) przyjęcie przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Uchwały nr 47 z dnia 2 kwietnia 2025 r. rekomendującej rozpoczęcie prac nad nowelizacją ustawy,
- 2) działania zmierzające do uwzględnienia nowelizacji w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

§2

Komitet stoi na stanowisku, że po ponad dwudziestu latach obowiązywania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie istnieje potrzeba jej kompleksowego dostosowania do współczesnych warunków funkcjonowania organizacji obywatelskich, realiów świadczenia usług społecznych we współpracy publiczno-społecznej oraz nowych wyzwań społecznych i gospodarczych.

Dotychczasowa praktyka stosowania ustawy wskazuje na potrzebę uporządkowania wielu rozwiązań prawnych, zwiększenia przejrzystości przepisów oraz ograniczenia zbędnych obciążeń administracyjnych dla organizacji pozarządowych.

§3

1. W ocenie Komitetu proponowana nowelizacja stanowi ważny krok w kierunku:
 - 1) zwiększenia stabilności funkcjonowania organizacji obywatelskich,
 - 2) zapewnienia lepszej jakości samorządowych usług społecznych,
 - 3) stabilizacji zatrudnienia i zapewnienia godnych warunków pracy dla osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych,
 - 4) uproszczenia wykonywania działalności pożytku publicznego i ograniczenia nieproporcjonalnych obowiązków administracyjnych,
 - 5) zwiększenia przejrzystości i spójności systemu prawnego dotyczącego organizacji społecznych,

- 6) wzmocnienia dialogu obywatelskiego oraz partnerstwa administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
2. Jednocześnie Komitet podkreśla, że rozwiązania zawarte w projekcie odpowiadają na wieloletnie postulaty środowiska organizacji pozarządowych zgłaszane zarówno przez przedstawicieli sektora obywatelskiego, jak i ciał dialogu obywatelskiego.

§4

1. Komitet zwraca uwagę, że silny sektor obywatelski stanowi jeden z fundamentów rozwoju ekonomii społecznej.
2. Znaczna część przedsiębiorstw społecznych funkcjonuje w formie organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego. Dlatego rozwiązania zwiększające stabilność i efektywność funkcjonowania organizacji obywatelskich mają bezpośredni wpływ na rozwój przedsiębiorczości społecznej, świadczenie usług społecznych oraz realizację polityk publicznych.
3. Komitet podkreśla, że stabilne i nowoczesne otoczenie prawne organizacji pozarządowych jest jednym z warunków rozwoju instrumentów finansowych, usług społecznych oraz przedsiębiorczości społecznej. Zmiany proponowane w projekcie nowelizacji mogą przyczynić się do zwiększenia zdolności organizacji do długofalowego planowania, dywersyfikacji źródeł finansowania oraz skuteczniejszego wykorzystania środków publicznych i prywatnych. Dzięki wprowadzeniu tych zmian mogą one stać się lepszym partnerem dla administracji publicznej, skuteczniej wspierającym ją w realizowaniu jej zadań.

§5

1. Komitet popiera podjęty przez zespół kierunek prac nad zmianami prawnymi oraz deklaruje gotowość do udziału w dalszych pracach nad rozwiązaniami dotyczącymi w szczególności:
 - 1) finansowania działalności organizacji obywatelskich,
 - 2) rozwoju instrumentów ekonomicznych wspierających organizacje pozarządowe,
 - 3) współpracy administracji publicznej z organizacjami społecznymi,
 - 4) rozwoju przedsiębiorczości społecznej i ekonomii społecznej.
2. W ocenie Komitetu kompleksowe zmiany w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie powinny obejmować także rozwiązania bezpośrednio wpływające na pełniejsze włączenie podmiotów ekonomii społecznej do realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego w szczególności obejmujących zmiany w art. 3 tej ustawy polegające na:
 - 1) uwzględnieniu wśród podmiotów, które mogą prowadzić działalność pożytku publicznego wszystkich przedsiębiorstw społecznych oraz spółdzielni non-profit,
 - 2) usunięcie ograniczenia uniemożliwiającego spółdzielniom socjalnym realizację zadań w ramach inicjatywy lokalnej.

§ 6

Komitet wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

- 1) Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,
- 2) Współprzewodniczącym Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- 3) Przewodniczącemu Grupy Roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.